

V torek 25. marca 1952 je preteklo 11 let, odkar je Cvetković-Mačkova vlada podpisala v dunajskem Belvederu sramotno kapitulantsko pogodbo s Hitlerjevsko Nemčijo. Kakor drugod v Jugoslaviji, je tudi v Celju med delavskimi množicami ta podpis vzbudil veliko ogorčenje. — V Celju so šle dne 27. marca na ulico množice delovnega ljudstva in protestirale proti sramotnemu dejanju izdajalske vlade.

Savinjski vestnik

CELJE, 29. marca 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

LETO V. ŠTEV. 13. — CENA 6 DIN

Uredja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. Poštni predal 123. Telefon 7. Čekovni račun št. 620-1-90322-12 pri Narodni banki FLRJ v Celju. Tiska Celjska tiskarna v Celju. Četrtletna naročnina 75, polletna 150, celoletna 300 din. Savinjski vestnik izhaja vsako soboto.

Reorganizacija trgovskih podjetij v Celju

Dosedanje delo novoustanovljenih trgovskih podjetij, ki so pričela delovati v začetku letošnjega leta, je pokazalo lepe uspehe. Posebno se je manifestirala potreba po bazenskih grostih. Ustanovljena podjetja »Koloniale-Zivila«, »Tkanina-galanterija«, »Kemikalije-Usnje«, »Kovina« ter »Alko«, so v kratki dobi obstoja pokazala, da je njihov življenjski obstoj osiguran. V kratkem času so razvila dejavnost, ki sega do koroške meje in Hrvaške. »Koloniale-Zivila« so napravila v februarju prometa na veliko za 47 milijonov, »Tkanina-galanterija« za 93 milijonov, »Kemikalije-Usnje« za 4 milijone, »Kovina« za 34 milijonov, »Alko« pa za 1,6 milijonov. Reorganizacija trgovske mreže, ki se je začela konec preteklega leta, je torej v smeri razvoja grostičnih podjetij zabeležila dokaj vidne uspehe. Notranja organizacija podjetij na veliko je skorajda dovršena, težave obstojajo le še v dodelitvi potrebnih prostorov za administrativno osebe. Vsekakor pa glede števila in obsega grostičnih podjetij v bodoče ne bo potrebnih sprememb.

Obstoječa maloprodajna trgovska mreža obsega sledeče poslovalnice: 12 trgovin v sklopu podjetja »Koloniale-Zivila«, 4 trgovine v sklopu podjetja »Tkanina-galanterija«, 8 trgovin v sklopu podjetja »Kemikalije-Usnje«, 1 trgovina v sklopu »Kovine«, 8 trgovin Potrošniške zadruga, Industrijski magazin Emajlirane posode, Industrijski magazin Betona, Veleblagovnica Ljudskega magazina, Zeleničarska preskrbovalnica, Slovenija-sport, Triglav I in II, Kombinat, Slovenija-avto, Jugotehna, Državna založba Slovenije, Jugoreklam, Kurivo, Zlatarna, Cvetličarna, Kmetijska zadruga, Kmetijska oskrba, Singer, Mlekopromet, Toperkonfekcija, Pohišvo, Les, Trgovina državnih posestev, Povrtnina, Sadje ter Trgovina Zadržnega sklada. Del teh podjetij je pod vodstvom republiških trgovskih organizacij in združenj, ostala pa so samostojna. Razen Zeleničarske preskrbovalnice in Kmetijske zadruga so vsa več ali manj specializirana. Konkurenčnost med posameznimi trgovskimi podjetji, predvsem tistimi, ki se bavijo s prometom proizvodov namenjenih za osebno potrošnjo prebivalstva, je zagotovljena že z obstoječim stanjem, vendar celotna organizacija ni zadovoljiva in ne odgovarja več potrebam današnjega časa. Poleg nadaljnje specializacije trgovin se postavljata pred komisijo, ki bo izvajala reorganizacijo trgovskega omrežja, še dve zelo važni nalogi, in sicer organizacija trgovin Potrošniške zadruga, ki bo v smislu novih navodil likvidirana ter

osamosvojitve maloprodajnih trgovin, ki so doslej poslovale v sklopu grostičnih podjetij.

Komisija je izdelala svoj predlog organizacijske sheme grostičnih in maloprodajnih podjetij, ki naj bi v bodoče obstojala. Predlog bo dokončno potrdila skupščina Mestnega ljudskega odbora, ki bo v kratkem zasedala.

Nova shema grostičnih podjetij vsebuje Trgovsko podjetje »Koloniale-Zivila«, ki je obstojalo že doslej, vendar bi svojo dejavnost razširilo še bolj na ostale okraje, kjer bo potrebno odpreti pomožna skladišča. Drugo podjetje je »Tkanina-galanterija«, ki trguje s tekstilnim blagom in tekstilno galanterijo ter kratkim pletenim blagom. Podjetje »Kemikalije-Usnje« bo trgovalo s istimi artikli kot doslej, vendar bo potrebno še dovoljenje za dosedanj delokrog, ki zajema artikle različne specialnosti.

Iz dosedanjih maloprodajnih podjetij, ki so delovala v sklopu »Koloniale-Zivila«, Potrošniške zadruga ter industrijskih magazinov se bodo ustanovila tri samostojna maloprodajna podjetja z večjimi poslovalnicami. Dve podjetji bosta trgovali z živili in gospodinjskimi potrebščinami, tretje pa z mešanim blagom. Prvo podjetje bo imelo v svojem območju sedem poslovalnic, drugo sedem in tretje devet poslovalnic. Poslovalnice so grupirane tudi po dosežnem prometu v letu 1951. Prvo podjetje bi dosegalo po lanskoletnih izračunih mesečni promet 10 milijonov, drugo 11 milijonov in tretje 9 milijonov. Predlog reorganizacije dodeljuje poslovalnico, ki je doslej delovala v sklopu Potrošniške zadruga Kmetijski zadrugi, ki je na svojem običnem zboru izrazila željo, da svoje delovanje razširi na najizrazitejši kmečki predel na področju mesta Celja. Ker bi ta poslovalnica tudi služila delavstvu, bi imela značaj mešane trgovine.

Maloprodajno podjetje s tekstilom, ki bo delovalo v središču mesta, bi obsegalo samo eno poslovalnico, ki je trenutno največja (bivša poslovalnica Okrajnega magazina) ter klubčarstvo. Kot konkurenca in protiutež se predvideva še eno podjetje s tremi manjšimi poslovalnicami, ki so tudi izvršene v sredini mesta.

Trgovsko podjetje »Galanterija-parfumerija« bo trgovalo z galanterijo, kratkim in pletenim blagom, parfumerijskim in kozmetičnim blagom ter bo imelo v svojem sklopu tri poslovalnice, specializirane po gornjih predlogih.

Predvideva se razširitev dosedanjega podjetja Kristalija, ki je doslej delovalo v okviru grostičnega podjetja »Kemikalije-Usnje«. Novo podjetje bo

poleg prometa s steklom opravilo tudi promet s porcelanom in keramiko. V zvezi z ustanovitvijo takšnega podjetja pa obstojajo težave v tem, da ni na razpolago primernih prostorov, kar bo verjetno prepuščeno bodočemu razvoju. Lokal, kjer je že pred vojno obstojala velika trgovina s steklom in brušenimi izdelki, poseduje sedaj Državna založba Slovenije, ki pa bi morala v zameno dobiti primeren prostor.

Posebno maloprodajno podjetje se bo bavilo s prometom usnja, papirja in barv. Ker so poslovalnice v tem obsegu delovale že doslej, se letni promet tega podjetja ocenjuje na 50 milijonov din.

V Celju delujeta tudi dve odkupni podjetji za sadje in povrtnino. Obseg dela ter enotnost nastopanja na tržišču narekuje, da se omenjeni podjetji združita v eno. Načelno sta se podjetji za fuzijo že sporazumeli, kar bo brez dvoma izboljšalo odkupno politiko ter prodajo prehranbenih proizvodov. Novo podjetje bo imelo v svojem sklopu tri poslovalnice ter provizorij na trgu, mesnico, ki je doslej pripadala »Povrtnini« pa bo prevzela »Klavnica MLO«.

Končno bo podjetje Mestne pekarnice obsegalo šest poslovalnic, to je vse dosedanje. Pekarne so doslej delovale pod upravo Potrošniške zadruga, bodoča uprava pa še ni določena.

Posebna komisija pri MLO, ki pripravlja shemo novih podjetij, bo določila imena posameznim podjetjem in poslovalnicam, reševala vprašanje kadra, upravnih in skladiščnih prostorov ter ostala vprašanja, ki so v tej zvezi pereča.

R. G.

V okraju Celje-okolica so izvolili odbor Združenja rezervnih oficirjev

Preteklo nedeljo dopoldne so se zbrali v Celju delegati iz vseh klubov rezervnih oficirjev v celjski okolici. Na ustanovnem sestanku so izvolili okrajni odbor kluba rezervnih oficirjev, odbor časti in dva delegata za Kongres rezervnih oficirjev v Beogradu.

Ustanovni sestanek je otvoril major Vovk. Po izvolitvi delovnega predsedstva je spregovoril rez. kapetan tovariš Ivan Kovač o pomenu, vlogi in nalogah kluba. V razpravi, ki je sledila, so delegati iznašali najrazličnejše predloge in mnenja za uspešno delo klubov. Na področju okraja so ustanovili 7 klubov: v Laškem, Vojniku, Sentjuriju pri Celju, Polzeli, Zalcu, Rogški Slatini in Konjicah. Ker nekateri klubi, kot n. pr. v Laškem in Vojniku, zajemajo zelo obsežen teren, so delegati obširno razpravljali o tem, kako omogočiti redne sestanke in vaje. Predlagali so, da naj bi se za prihajanje na sestanke izposlovalce olajšave pri prevozu s vlakom in avtobusom. Delegat iz Planine pa je predlagal, da bi se naj Planinci zaradi ugodnih prometnih zvez vključili v klub v Laškem. Govorili so o marsičem, zlasti pa o nalogah in delu klubov ter kako bodo pomagali mladini pri predvojaški vzgoji, klubom Ljudske tehnike in strelskim družinam. Za izpopolnjevanje svojega vojaškega znanja bodo imeli redne teoretične in praktične vaje, pri katerih bodo kot opazovalci sodelovali oficirji celjske

garnizije, ki bodo dali po končani vaji strokovno oceno. Rezervni oficirji, ki stanujejo blizu Celja, pa se bodo udeleževali tudi oglednih vaj celjske garnizije.

Podpolkovnik Jerič je rezervnim oficirjem obljubil vsestransko pomoč pri njihovem delu.

Ce bodo rezervni oficirji sprejete sklepe na tem sestanku izvajali, bodo klubi rezervnih oficirjev zares izvršili svojo nalogo tako, kot je njihov namen.

Na kraju so navzoči poslali vrhovnemu poveljniku, maršalu Titu, pozdravno pismo, v katerem mu zagotavljajo, da bodo izvršili vse naloge, ki se pred njih postavljajo.

Sodelujmo pri ustanavljanju Kmetijsko-tehničnih društev

Zelja in potreba, da se s sodobno kmetijsko tehniko seznanijo širok krog kmečkih proizvajalcev, sta sprožili, da so se v okrilju Ljudske tehnike začela snovati na podeželju Kmetijsko-tehnična društva (KTD). Člani teh društev se teoretično in praktično izurjajo v uporabljanju traktorjev, motornih škroplilnic in drugih kmetijskih strojev, v uporabi umetnih gnojil, zaščitnih sredstev itd. Obvladanje tehnike s področja gradbeništva, elektrotehnike in komunalne dejavnosti spada prav tako v delokrog teh društev.

Kmetijsko-tehnična društva ustvarjajo pogoje za obsežnejšo mehanizacijo našega kmetijstva, ki je zelo važen činitelj v socialistični preobrazbi vasi in povečanju kmetijske proizvodnje.

Vso dejavnost razvijajo KTD na osnovi prostovoljnega pristopa in udeleževanja članov. Območje društva zavzema tak obseg, ki je najbolj prikladen terenskim prilikam in ni vezano na gospodarsko enoto. Društvo tako povezuje v svojem okolišju vse proizvajalce iz vrst splošnih kmetijskih zadrug in iz socialističnih obratov, pa tudi nametščence in delavce, ki jim je kmetijstvo stranski poklic. Glavno je, da vsi ti sami želijo izpolniti svoje znanje na širokem polju kmetijske tehnike. Kmetijske zadruga in državna posestva so močno zainteresirana na uspešnem delovanju KTD in pripravljena, da jim dajo na razpolago materialna sredstva (stroje, prostore itd.).

Kmetijsko-tehnična društva povezujejo in koordinirajo v Okrajnem odboru Ljudske tehnike svojo dejavnost z ostalimi vejami dejavnosti LT.

Kmetijsko-tehnična društva nudijo možnost in priliko tudi kmečki mladini, da se seznanijo z naprednim kmetij-

Zemlja se dviguje

Med Zgornjim Lanovžem in vasjo Ostrožno pri Celju se ob cesti, ki pelje proti Ostrožnemu, na bivšem Rakuševem travniku vidno dviguje zemlja. Nastal je že precejen griček. Ako se vlečemo na ta griček in prisluškujemo, se čuje močno podzemeljsko bobnenje. Strokovnjaki, ki so pričeli ta nenavaden zemeljski pojav preiskovati, menijo, da ni izključeno, da deluje spodaj ognjenik in da je možnost, da bi se odprlo žrelo in bi začela bruhati na tem mestu lava. Je pa tudi druga možnost, da povzroča močno bobnenje kaka podzemeljska reka. Vse to bodo dognala še intenzivna raziskovanja. Priporočamo občinstvu, da si ta nenavaden naravni pojav ogleda na licu mesta.

V delavski svet so izvolili najboljše

Ze ves mesec je bilo politično življenje v Tovarni sadnih sokov dokaj razgibano, saj se je kolektiv pripravljaj na volitve svojega predstavniškega organa — delavskega sveta.

Volitve so bile razpisane za 20. marec. Partijska organizacija in upravni odbor sindikalne podružnice sta do podrobnosti preštudirala vsa navodila in sestavila predlog za kandidatsko listo. Naloga ni bila lahka, kajti treba je bilo slehernega kandidata osvetliti iz vseh platí, razen tega pa upoštevati navodilo o volitvah delavskih svetov, po katerem lahko kandidira v novi delavski svet le ena tretjina članov starega delavskega sveta. Pri izbiri kandidatov je bilo treba upoštevati pravilno razmerje med posameznimi oddelki in procent zaposlenih žena. Delo teh priprav je bilo kronano z uspehom, kajti ko je sindikalna podružnica sklicala množični sestanek vsega kolektiva, na katerem so kandidata ponovno »prerešali«, je bila lista v celoti sprejeta.

Na dan volitev je v podjetju vladalo slavnostno razpoloženje. Volišče je bilo okusno okrašeno. Do 11. ure je volilo že 78% vseh upravičencev, 100% pa so bile volitve zaključene ob 14. uri. Zamudo so povzročile popoldanske in nočne izmene, ki so volile šele proti 14. uri. Tudi izid volitev je dokazal, da je bila izbira kandidatov pravilna, saj so vsi kandidati dobili tako rekoč vse glasove.

Delavski svet v Tovarni sadnih sokov čakajo težke naloge. Obveznosti, ki jih podjetju nalaga družbeni plan, so visoke in se bodo lahko izpolnile le z naporom in prizadevanjem celotnega kolektiva. Počasnši od revizije normativov in delovnih norm, preko skrajne štednje z materialom, izboljšanja kvalitete izdelkov, uvedbe novoproduktivnosti pa vse do plasmana izdelkov, vse to bo delovno področje novega delavskega

sveta in upravnega odbora. Sindikalna podružnica mu bo pri tem nudila vsestransko pomoč, predvsem v obliki ideološke izgradnje njegovih članov.

S. A.

TUDI VELENJSKI RUDARJI SO ŽE VOLILI

Na volitve delavskega sveta sta se sindikalna podružnica in uprava rudnika Velenje dobro pripravili, saj je bila 94 odstotna udeležba. Od volitev sta neopravičeno izostala 2 odstotka rudarjev, to je tistih, ki so najbolj nedisciplinirani. Same volitve so bile dobro organizirane ter zaradi njih ni trpela produkcija, čeprav so bile volitve na delavnik in v delovnem času.

V novem delavskem svetu je 55 tovarišev, predvsem iz vrst rudarjev in nameščencev, dočim je bilo doslej v delavskem svetu 85 članov. Volitve so se začele na vseh sedmih voliščih že ob 4. uri zjutraj. V novi delavski svet je bilo izvoljenih precejšnje število starih članov. Med njimi sta bila ponovno izvoljena dosedanj predsednik delavskega sveta tov. Dominik Klančnik in predsednik upravnega odbora tov. Jože Vrabčič, največ glasov pa je dobil priljubljeni glavni inženir tov. Franz.

Istega dne je bila tudi otvoritev kopalnice, ambulantne in reševalne postaje je v novem posloppju. Reševalna postaja je zelo moderno opremljena in okusno urejena.

F. L.

OLEPSEVALNO DRUŠTVO V CELJU

V torek je bila seja propagandnega odseka. Na seji je bilo med drugim sklenjeno, da mora biti mesto Celje, kar se tiče snage po mestnih ulicah urejeno do 1. maja. Plakiranje bo prevzelo Olepsevalno društvo in uredilo na raznih pripravah mestih tabele za lepjenje lepakov. Postaviti bo treba tudi kioske za prodajanje časopisov, ker dosednji način prodajanja časopisov ni več sodoben.

Ne — le dnevna slika celjskega podnebja, ki ga povzroča žvepleni plin iz Cinkarne.

Pa svetu...

NEMIRI V TRSTU

Vodstvo slovensko-italijanske ljudske fronte se je po šovinističnih provokacijah v Trstu sestalo na izrednem sestanku, kjer je v zvezi z zadnjimi tržaškimi dogodki sprejelo resolucijo, v kateri zahteva, naj odgovorne oblasti odstranijo iz javne uprave vse tiste ljudi, ki samovoljno postopajo v škodo tržaškega prebivalstva. Hkrati pa slovensko-italijanska ljudska fronta poziva vse tržaško prebivalstvo, naj se združi v borbeno demokratsko fronto, ki bo branila svobodo in težnje tržaškega prebivalstva.

KOREJA

Generalštabni častniki, ki proučujejo vprašanje ujetnikov, imajo tajne seje, s katerih bodo izdajali samočasne poročila. Skupina častnikov, ki proučuje nadzorstvo nad premirjem, se pogaja za določitev področja okrog vzhodnih pristanišč. Generalni tajnik OZN Trygve Lie je ponudil Severni Koreji pomoč Svetovne zdravstvene organizacije za borbo proti epidemiji kuge.

PERZIJA

Predstavnik Mednarodne banke je izjavil, da je mislila banke v Perziji končana. Pripomnil je, da bi bilo v sedanjem ozračju v Perziji le težko doseči sporazum. Perziji so bili zlasti nepopustljivi glede na zaposlitev britanskih strokovnjakov, čeprav so predstavniki Mednarodne banke vztrajali na tem, naj bi jih zaposlili zaradi pomanjkanja domačih petrolejskih strokovnjakov.

EGIPT

Egiptovska vlada je razpustila parlament. Nove parlamentarne volitve bodo 18. maja. Egiptovski notranji minister je sporočil, da postaja življenje v mestih zopet normalno.

SOVJETI PREGANJAJO ŽIDE

Predsednik izraelske vlade je očital sovjetski vladi, da preganja žide. Pozval je sovjetsko vlado, da omogoči Židom izseljevanje v Izrael. V Sovjetski zvezi je že tudi več Židov izginilo.

Z nasiljem ne bodo ničesar dosegli tržaški razgrajči in razbijači, je v spodnji zbornici v zvezi s pritožbami italijanskih uradnih krogov proti ukrepom tržaške policije izjavil angleški zunanji minister Anthony Eden.

Agresivna politika ZSSR je največja ovira za svobodo in varnost vseh narodov. Tako je poudarjeno v brošuri, ki jo je izdalo Ameriško zunanje ministrstvo o razvoju ameriške zunanje politike.

V Italiji stavka okrog 600.000 delavcev. Borba se vodi za povečanje mezd, za nove kolektivne pogodbe in za zagotovilo zaposlitve.

Izpred sodišča

Pri okrožnem sodišču v Celju je bila minuli teden dvodnevna razprava, pri kateri so se zagovarjali 38 letni delavec Friderik Halužan iz Brisljane pri Pregradi in Hrvaščan, 27 letni mesar Alojz Gobec iz Maribora, 25 letni avtomehaničar Ivan Gobec iz Maribora in 25 letni mesar Albin Leitinger iz Maribora. Vsi štirje so bili obtoženi, da so se v noči 28. maja 1951 udeležili pretepa v parku pri železniški postaji v Rogaski Slatini, pri katerem so rabili nože in kole. V tem pretepu je bil ubit Jurij Spoljar, pretepači pa so si tudi med seboj prizadejali več ali manj hude telesne poškodbe. Alojz Gobec je še obtožen, da je v pretepu prizadejal Juriju Spoljarju tako težke telesne poškodbe, katerim je Spoljar podlegel v nekem hlevu, kamor se je po pretepu zavlekel. Obsojeni so bili: Friderik Halužan na 1 leto in 10 mesecev, Alojz Gobec na 1 leto in 6 mesecev, Ivan Gobec na 1 leto in 6 mesecev in Albin Leitinger na 1 leto in 1 mesec strogega zapora.

Premeteni goljuf

Vlado Pritekelj za rešetkami

Organom Poverjenosti za notranje zadeve v Ljubljani se je posrečilo ujeti premetenega goljufa, ki si je v petih primerih nadel izmišljena imena in izmišljene poklice. Pod tujimi imeni je v Ljubljani v štirih primerih izvalil od lahkovernih mladim, zakonodajnim deklet precejšnje vsote denarja, pa tudi druge stvari so se rade prijele njegovih prstov. Dosedaj ugotovljena prijetih vstopa znaša okrog 200.000 dinarjev. Vlado Pritekelj pa tudi v Celju ni neznan. Med potovanjem iz Maribora v Ljubljano se je ustavil v Celju pod lažnim imenom kirurg-specialist dr. Zemljaner. Seznanil se je v našem mestu s tovariščico T., ki je njegovim zvijačam in objubam kar »ugodno« naselila: dala je svojemu »sodotemu« možu 30.000 dinarjev. Ko je imel »sodotemu« v žepu, ji je dejal, da bo

V VSAKO VAS IN HIŠO

»SAVINJSKI VESTNIK«

0 grobovih za firnež - in še marsikaj

Nič ni tako skrito, da ne bi postalo enkrat očito. Zupnik dr. Jančič v Sentpetru je sicer dobro znal zdresirati svoje farane. Nič čudnega, saj je njegova strahovlada trajala preko 40 let. A vsaka stvar ima svoje meje, tako je tudi tu prišlo enkrat do vrhunca.

V srcih vseh poštenih faranov je razkrinkanje tega ljudskega škodljivca našlo prijeten odmev. Le zagrizene terčialke — njegove ljubljence so strahov ogorčene. Bi pač rade svoje in njegove grehe prikrile s plaščem farizejstva.

Zanimive, gorostasne stvari bi še lahko navedli o življenju in strahovladi tega mogotca. Celo knjigo je mogoče spisati o župniku Jančiču. Njega ne pozna samo Sentpetar — glas o njem gre po vsej Savinjski dolini in preko nje. Pa ne morda kot o župniku dobrotniku, temveč o župniku, ki strahuje svoje farane z vsemi različnimi sredstvi in teh pri njemu ni malo. Revno ljudstvo trepeče pred njim, njegova volja jim mora biti svet ukaz. Gorje tistemu, ki bi se njemu upal protiviti. Takega predzreža se loti z vsemi sredstvi in ga v kratkem onemogoči.

Pri oblasti si je skušal vedno najti zaslombo, da je lahko počenjal stvari, na katere bi si povprečen človek še pomisliti ne upal. Kako je bil klečeplazen proti okupatorju, priča to, da je prvi uvedel v cerkvi nemško molitev in petje. Z vso dušo se je znal okupatorju predati, zato je pa tudi užival vso njegovo milost in zaščito.

Ob osvoboditvi je vztrepetal, češ kaj bo pa zdaj. A znašel se je kot vedno. Vlegel se je v posteljo in simuliral bolezen. Mislil si je, tako dolgo bom bolan, da se najhujši grom in vihar polože. Ves čas pa je že vrtal, koga bi podkupil in dobil na svojo stran, da bi ga ščitil. Pri tem lovu za koristoljubje, bodisi pri višji ali najnižji oblasti, se on tudi žrtev ne ustraši. Saj dobro ve, da se mu bo vse obilno obrestovalo. Pri KLO je v večji meri uspel šele pri tretjem predsedniku. Šele on se je pokazal dovolj dovzeten, da je župnik prosteje zadilhal. Tudi z nekim odbornikom KLO in administratorko si ni v laseh, saj se večkrat srečajo pri obhajilni mizi.

Kot je prezrl uredbo o upravi pokopališča, prav tako si on tudi versko svobodo čisto po svoje tolmači in izvaja nad mladino svoj teror. Brezpogojno zahteva, da mora vsak obiskovatelj cerkvena opravila. Solska mladina se mora vsako nedeljo izkazati z listkom, podpisanim s svojim imenom. Te listke je pobiral cerkvenik. V zadnjem času pa je prišlo do nezaupanja in jih pobira sam župnik. Gorje tisti družini, ki ne bi pošiljala svojih otrok v cerkev. On jo proglasi za upornika, ožigosa za garjevo ovco in ji zapreži z večnim pogubljenjem. Vsak se boji gospodu zameriti, zato je cerkev vedno nabito polna kot nikjer drugje. Čim nižji je sloj, tem korajžnejše izvaja nad njim svoj teror. Pred nekaj meseci je 75-letni revni ženi pred nosom zaloputnil vrata spovednice rekoč: »Pripeljte mi najprvo otroke v cerkev, potem pa pridite k spovedi.« Verska svoboda, kajne? Njegovo posebno veselje je v tem,

človeka v cerkvi pred ljudstvom osramotiti. Neredko se je tudi že zgodilo, da je koga iz cerkve nagnal, če se ni pokoraval njegovemu absolutizmu. Se-le pred enim mesecem je bila takega počaščenja deležna Zofka Pirc. Prišla je prisostvovati poroki in ostala pod korom. Župnik pa je zahteval: »Ali pridi pred oltar, ali pa se iz cerkve odstrani. Dokler se ne premakneš, se poroka ne bo vršila.« Ji je pač pred ljudmi hotel pokazati svojo oblast.

Kako je za pogrebe in pokopališki prostor trgoval, smo že slišali in občutili. Ko pa je umrl reven Lenkov kravar, so ga brez župnika odnesli kar po zavrtah na pokopališče. Tudi revež Grabner je bil vključ v prošnji svojeve lani brez župnikovega spremstva pokopan. Zemljo za njegov grob je župnik blagoslovil kar v cerkvi, kamor je mežnar prinesel krožnik prsti. Grabner v cerkev ni hodil in za firnež svojci niso mogli prispevati, zato je bil pač v nemilosti. Pri njemu velja: Ali masten zaslužek, zaščita pri oblasti, pri teh se spregleda — od vseh drugih pa zahteva slepo pokorščino.

Kakšno pokorščino zahteva od delavske družine Došler, stanujoče v farovu, bi bilo zanimivo zvrediti. Došlerjeva žena mu je že vrgla v obraz, da on ni božji, ampak hudičev namestnik.

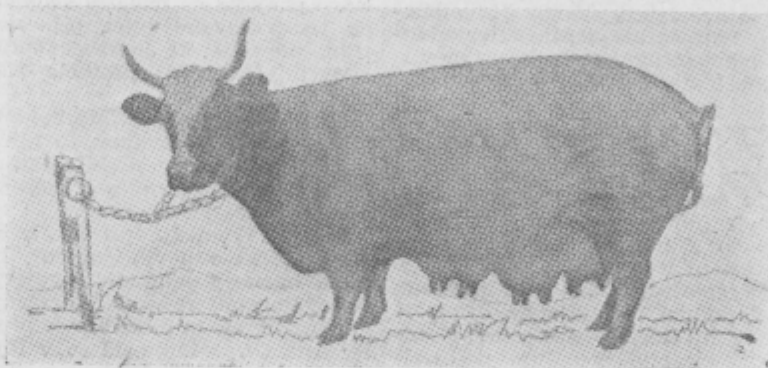
Zato ni čuda, če ni smel zložiti svoje pšenice v farovski kozolec. Do kozolca so imeli pravico samo nekateri, kakor n. pr. Stormanova. Došlerjevo snopje je pa lahko gnilo na njivi.

Njemu gre vsepovsod samo za oblast nad ljudstvom in za dobiček. Pogrebi, poroke, krsti in podobno, so sploh njegov adut. Če ni izgleda na dobiček, je lahko poroka ob 4. uri zjutraj, je lahko pri stranskem oltarju — če se pa obeta dobra kupčija, potem ni konca ne kraja glorijske slave. Otroka revne hribovske nezakonske matere ni hotel krstiti. Ko pa se je napovedal krst premožnih staršev, ga je opravil z vso slovesnostjo. Ko ga je otrokov oče vprašal za račun, je skromno pripomnil: »Krst ne stane nič. Dobivam pa ob takih prilikah nagrado v zaprti kuverti po eden ali dva tisočaka.«

Njegova volja je morala biti upoštevana pri vseh testamentih. Izrazit primer Ušenov grunt. Tudi Flisov, Stefanov, Kovačev in Ciglarjev grunt so bili njegova črna barantija. Pri vseh in predvsem pa je gledal, da se ga je prijel lep dobiček, četudi samo kaka njiva.

Tudi v pogledu njegovega npravstvenega življenja se mnogo sušlja. Saj ni čudno, ko kljub njegovi visoki starosti izreče na prižnici misel, kako ta slabost napada stare in mlade.

Izreden primer selekcije živine

Gornja slika prikazuje kravo, katere je produkt dolgotrajne selekcije, ki je predvsem usmerjena na visoko mlečnost. Zaenkrat si je ta izreden primer selekcije privoščil le trden kmet Martin Špehar iz Zaleca. To nenavadno mlekarico je v inozemstvu plačal s precejšnjo vsoto deviz, ki jih je prejel za prodani hmelj.

Živnorejaki praktiki iz Celjske živnorejake selekcije postaje sedaj proučujejo, kako se bo pri nas ta žival obnesla. Kdor želi sodelovati pri preizkušanju nove pasme, naj to sporoči Kmetijski upravi v Celju najkasneje do torka, ki bo upoštevala njegovo željo pri uvozu.

Ljudje na terenu radi delajo, le pravilno jih je treba pritegniti k delu

Mnogokrat slišimo od posameznih funkcionarjev na terenu, da se z ljudmi ne da delati. Takega mišljenja so bili tudi prejšnji odborniki OF iz IV. četrti. Z muko in težavo so spravljali odbornike na sejo in kjer je bil kakšen odbor, so bili v njem vedno eni in isti ljudje. Več let zaporedoma so bili mestni terenski odbori in nekateri zunanji za dobro delo večkrat nagrajeni, dočim IV. četrti takih nagrad ni bila deležna. Še slabše stanje je bilo pri organizaciji ZB, saj se je odbor spravljajl k prvi seji od običnega zbora vse leto, dokler pač ni bil zaradi nedelavnosti razpuščen. Za pionirsko organizacijo in strelsko družino se, kot so trdili funkcionarji, člani sploh niso zanimali. Edino odbor AFZ in odbor Rdečega križa sta ostala pri življenju. Delo OF je kljub prizadevanju posameznikov nazadovalo.

Kakšno pa je stanje danes? Danes dela na terenu v množičnih organizacijah skupno nad 110 članov OF. Število članov OF se je močno dvignilo, organizacija ZB je članstvo podvojila in odbor je bil za dobro delo nagradjen. Ustanovljena strelska družina šteje nad 30 članov in je bila pohvaljena kot najboljša. Pionirji so dosegli v interesnih krogih že vidne uspehe.

Posebno so se pri delu izkazale žene. Okrog sedemdeset jih dela na terenu. V vsakem odboru so dobro zastopane in lahko trdimo, da so se v izvajanju nalog doslej izkazale doslednejše od moških.

Trditve, da se z ljudmi na terenu ne da delati, je le osebno opravičilo posameznih nedelavnih funkcionarjev. Ta primer kaže, da so naši ljudje dobri in delavni, le pravilno jih je treba pritegniti k delu.

Kaj pa kokošjereja?

Bili so časi, ko smo dobili za izvožena jajca več kot za izvoženo pšeno. To pomeni, da je tudi kokošjereja pomembna panoga našega gospodarstva, ki je ni podcenjevali. Na žalost pa stanje naše perutnine ni zadovoljivo. Kokošje jate je zelo razredčila kokošja kuga, po dvoriščih pa imamo vse močje pasme, ki gospodarsko ne odgovarjajo. Čeprav je kokošjereja važna za vzrejo pri nekmečkem gospodarstvu je neobhodno potrebna tudi kmetu. Da bo pa res koristna in da bo dajala čim več dohodkov, to je jajc kakor tudi mesa, moramo gojiti temu primerno kokoš. Torej kokoš, ki nosi jajca, poleg tega se pa rada pase in si hrano, ki jo je po njivah in travnikih dovolj, sama išče. Vse te lastnosti ima naša domača kokoš štajerske pasme. Zato bomo pospeševali in širili za kmečke prilike samo to pasmo. To je kokoš rjave barve z belim kljunom, belih nog in ušes. Rekli bomo: »rjava je ta prava«.

Za nekmečka gospodarstva pa bomo gojili Leghorn, Plimuth in Rhodeleind. Kako bomo širili in pospeševali kokošjerejo? Na ta način, da bomo obirali za plemo najboljše živali ter od njih zbirali valilna jajca.

Okrajno poverjeništvu za kmetijstvo že to dela in je v ta namen dobilo od državnega posestva v Medlogu pri Celju več dobrih petelinov, ki jih je razdelilo med dobre kokošjerejce. Državno posestvo v Sentjurju pri Celju pa bo razdelilo med rejce večje število valilnih jajc. Ta bodo razdeljena po strnjenih naseljih med člane KZ in KDZ. Rejci se bodo morali obvezati, da bodo gojili samo kokoš štajerske pasme in da bodo dobavljali valilna jajca ter plemenske peteline. Ta akcija se bo izvajala zaenkrat samo v krajih, ki imajo za to pogoje (Teharje, Šentlovrenc pri Štorah, Jagodce pri Laškem ter v okolici Dobrne).

Zapiski pričajo, da je bila celjska okolica včasih znana daleč naokrog po kokoši štajerske pasme, ki se je celo imenovala »celjska kokoš«. Kokošje jate bomo razširjali tudi na ta način, da bodo naše gospodinje nasadile čim več kokelj. Vse, ki se zanimajo za vzrejo te pasme, vabimo, naj se zgledajo na poverjeništvu za kmetijstvo pri OLO Celje-okolica ali pri Društvu rejcev malih živali v Celju.

...in doma

IZREDNO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Na dnevnem redu I. izrednega zasedanja Ljudske skupščine LRS je bila razprava o predlogu družbenega plana, ki je bil na osnovi resolucije Ljudske skupščine FLRJ z dne 30. decembra 1951 objavljen in zaradi javne diskusije poslan ljudskim skupščinam ljudskih republik ter raznim gospodarskim ustanovam. Tako je bilo omogočeno, da so bile vnešene v predlog številne koristne pobude, da so se našli novi viri dohodkov in nove možnosti za pocenitev proizvodnje, poleg tega pa so se odpravile napake in nekatere nesorazmerne obremenitve. Ljudska skupščina LRS predlaga, da vlada FLRJ poslane pripombe in predloge upošteva v svojem predlogu zakona o družbenem planu FLRJ za leto 1952, ko ga bo predložila Ljudski skupščini FLRJ. Zasedanju je bilo sporočeno, da se je poslanec Ivan Pešak odpovedal mandatu ljudske poslanca, poslanec Edvard Kocbek pa funkciji člana Prezidijske Ljudske skupščine LRS, kar je skupščina sprejela.

PLENARNO ZBOROVANJE ODBORA REPUBLIŠKE ZVEZE KMETIJSKIH ZADRUG

V Ljubljani je bilo plenarno zborovanje odbora Republiške zveze kmetijskih zadrug. Na dnevnem redu je bilo poročilo o trenutnih političnih in gospodarskih problemih zadrugištva v zvezi z nedavnim navodilom CK KPJ, razgovor o tem poročilu kakor tudi o združitvi okrajnih zvez in okrajnih zadrugišnih skladov ter o združitvi Republiške zveze kmetijskih zadrug in Direkcije za zadrugišno kmetijstvo. Razpravljali so tudi o ustanovitvi posebne podzveze za obrtniške zadruge. Na koncu so sprejeli važne sklepe za nadaljnjo utrditev našega zadrugištva.

IZVRŠNI ODBOR OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

je na svoji seji razpravljajl o problemih telesne vzgoje in športa. Sprejeti so bili ustrezni zaključki. Med drugim je bil sprejet sklep o uvedbi enotne članarine 3 din mesečno za člana in o pobiranju prostovoljnih prispevkov.

DVE NAŠI NOTI ALBANSKI VLADI

Jugoslovansko poslanstvo v Budimpešti je izročilo albanskemu poslanstvu na Madžarskem dve noti, v katerih protestira proti izživljanju, ki so jih zagrešili albanski obmejni organi na jugoslovansko albanski meji 15. in 17. marca.

UREDBO O PLAČAH DRŽAVNIH USLUŽBENCEV

je izdala Zvezna vlada. Uredba je v celoti objavljena v torkovi številki »Slovenskega Poročevalca«.

15. MAJ — PRAZNIK ZMAGE

Na sejah zakonodajnih odborov Ljudske skupščine FLRJ so razpravljali o zakonskem predlogu za proglasitev 15. maja za narodni praznik zmage namesto 9. maja kakor doslej. Ta predlog sta sprejela zakonodajna odbora obeh svetov. Jugoslovanska ljudska armada se je z okupatorjem borila do 15. maja in tega dne je izšel zadnji komunike Vrhovnega štaba.

V ZVEZI S SPREJETJEM NOVEGA PLAČNEGA SISTEMA

pripravlja vlada tudi predpise za ureditev sistema pokojnin. Sredstva za to so zagotovljena v proračunu, tako da bo postavljen v aprilu in maju tudi pokojninski sistem na novo podlago.

Pri mednarodnih tekmah v smučarskih skokih v Planici je zmagal Amerikan Wegeman. Naš najboljši skakalec pa je bil Karel Klančnik.

Delegacija indijske socialistične stranke pride v Jugoslavijo. Seznanjala se bo z gradivjo socializma pri nas.

Milijard dinarjev je Zvezna vlada FLRJ na predlog predsednika vlade maršala Tita podelila vladi LR Slovenije kot pomoč za škodo pri elementarnih snežnih neizgadah.

Na 128 milijonov je narasla pomoč za prizadete kraje v Sloveniji.

Vohunski proces v Kopru. Pred vojaškim sodiščem v Kopru se zagovarja 6 oseb, ki so vohunile v korist neke tuje države.

Dva nova rudnika boksita so odprli v Bosni. Na Kosovem pa so odprli nov rudnik svinca in cinka.

Predlog splošnega zakona o ljudskih odborih je bil v načelu sprejet v odborih zvezne Ljudske skupščine.

Pet milijard dinarjev bo letos investiranih za kapitalno izgradnjo v Sloveniji.

Ob petstoletnici mesta Celja

Še nekaj o bodoči ureditvi Celja

(Nadaljevanje in konec)

Kaj je s Kapucinskim mostom? Ali bomo dobili nov savinjski most, kje in kdaj se to predvideva?

Vprašanje izgradnje trajnega mostu čez Savinjo v Celju se rešuje že nekaj desetletij. Povodom izdelave projekta za regulacijo Savinje v celjskem ovinku, se je dokončno dočela lega novega mostu v podaljšku Ulice XIV. divizije-Breg. Gradnja je bila določena istovrstno z izvedbo regulacijskih del na Savinji in s preložitvijo železniške proge. Izvedbo je preprečila vojna. Po osvoboditvi je Mestni ljudski odbor ponovno pokrenil rešitev te zadeve. Ker zaradi nujnejše kapitalne sgradnje regulacije Savinje s preložitvijo železniške proge ni bilo možno nadaljevati, oboje provizorna cestna mosta pa sta postajala neuporabljiva, je zahteval Mestni ljudski odbor izgradnjo stalnega mostu, neodvisno od regulacijskih del. »Metalna« v Mariboru je bila pripravljena izdelati potreben tehnični elaborat, mostno konstrukcijo in njeno montažo. Nastala pa je ovira, ker nekatera republiška ustanova ni dala pravočasno na razpolago za sestavo programa potrebnih tehničnih podatkov iz razloga, ker gradnja mostu ni bila predvidena v osnovnem seznamu investicij.

Vsekakor bi pa železna mostna konstrukcija ne bila v skladu s prirodnim okolišjem ter bi bila primernejša rešitev z izgradnjo trajnejšega železobetonskega mostu z minimalnimi vzdrževalnimi stroški. Tudi gradbeni stroški bi bili z ozirom na potrebno veliko nosilnost verjetno nižji.

Ker postaja nadaljevanje regulacije Savinje, ki je predpogoj za nadaljnji razvoj mesta, vsak dan nujnejše ter tudi nezadostne železniške postaje naprave kategorizirano zahtevajo preureditve naprav, bi bila tudi iz splošnih gospodarskih vidikov edina pravilna celokupna rešitev problema po prvotni zamisli.

V preteklem letu se je precej naredilo v komunalni dejavnosti. Kako izgleda vnaprej?

Odgovoriti na to vprašanje je lahko in težko. Lahko, ker je naša želja, da z začetnim delom nadaljujemo z istim odnosno še večjim tempom, kakor smo delali v preteklem letu, da bi tako Celje postalo v treh letih res »Celje belo in veselo«. Želja naša je, da z začetnim delom ne prenehamo. Ne vemo pa še, koliko bomo imeli finančnih sredstev na razpolago, brez katerih nam ni mogoče izvajati nobenih večjih gradbenih del. Trudili se bomo, da bomo tudi v letošnjem letu zeli odobravanja, kakor smo jih v preteklem.

Za nadaljevanje započete dela bi se morali sedaj v znatni meri zanimati in pomagati posamezni delovni kolektivi. S sredstvi, ki jim bodo ostala na prostu razpolaganje, bi lahko ogromno prispevali k zunanjemu dvigu mesta. Apeliramo na nje, da v tem oziru razmislijo in da jim mora biti v ponos, če bi Celje dobilo drugo lice.

Kaj je s prehodom v Prešernovi ulici?

Ureditev prehoda v Prešernovi ulici je bila nujno potrebna iz varnostnih razlogov. Cesta je na tem delu najozkejša. Ves promet se je razvijal na ožjem cestnišču in je ob velikem prometu bila precejšnja nevarnost za pešce. Sedaj se bo cesta razširila za 1 meter, pešci pa bodo brez nevarnosti hodili po pločniku, ki bo pod oboki. Lokali ostanejo še naprej, kakor so bili. Takih pasaj bi bilo potrebno narediti še več, posebno še v starem delu mesta.

Na kritiko, da delo počasi napreduje, poudarjamo, da se tako odgovorna adaptacijska dela lahko vršijo le postopno, z vso previdnostjo, da zadobijo novi konstruktivni deli zadostno trdnost in da hitreje napredovanje ovira tudi neugodno vreme ter neizkušenost delavcev za taka izredna gradbena dela.

Kaj pa drugi slični problemi?

V komunalni dejavnosti je nešteto neresenih problemov. V kratkih besedah te probleme osvetliti je nemogoče. Res pa je, da naše prebivalce zanimajo. Skušali bomo v naslednjih številkah lista osvetliti te probleme in jih prikazati naši javnosti in delovnim kolektivom, da nam bodo lahko pri tem pomagali. Nemogoče je vse takoj urediti in rešiti. Postopoma in s pomočjo vseh bo dana možnost, da se bodo vsi problemi lahko rešili.

Občutno znižanje cen kmetijskih in prehranbenih proizvodov

V prejšnji številki našega lista smo čitali, da so cene nekaterim kmetijskim proizvodom, ki jih prodajajo trgovine, visoke in v nekaterih primerih celo višje od cen, po katerih prodaja proizvajalec na trgu privatni proizvajalec.

Temu bo v kratkem konec. Celjske trgovine s kmetijskimi proizvodi so se dogovorile, da bodo 1. aprila t.l. prodajale svoje proizvode po znatno nižjih cenah, kar bo zelo ugodno vplivalo na padec cen tudi pri privatnih prodajalcih na trgu in v odkupu. Tako bo Povrtina MLO nudila potrošniku čebulo po 25 din za kg, jabolka po 15 din za kilogram, solato, ki jo dovaža iz Splita, pa po 20 din; kisló zelje, ki ga je sama proizvedla, po 10 din za kg. V svrhu čim uspešnejše intervencije bo prodajala jajca po 3,50 din, čeprav je odkupna cena 4 din. Potrošniki bodo posebno zadovoljni, ko bodo lahko kupovali krompir po 8 din, ki ga bo v zadostnih količinah.

Podjetje »Sadje« je v zameno za ja-

bolka uvozilo večje količine limon in pomaranč iz Italije po zelo ugodnih cenah, tako da bodo na trgu limone po 80 din za kg, pomaranče pa po 100 din za kg. Ob tej ceni bo marsikateri naš malček zadovoljen.

Klavnica MLO bo prodajala goveje meso po 100 din za kg, svinjsko meso po 120 din za kg. Istovrstno z znižanjem cen mesu se bodo v trgovini državnih posestev znižale cene suhomesnatim proizvodom za okrog 45 odstotkov. Tako bo stala prvovrstna šunkarica 190 din za kg, hrenovka pa 10 din.

Tudi cena mleku se bo znižala, če ne bodo kmetovalci prodali preveč krav pa jih na črno zaklali.

Vsled dviga cen na svetovnih tržiščih in močnega povpraševanja se bo verjetno s 1. aprilom t.l. dvignila cena le papirki in popru.

Potrošnike opozarjamo, da lahko natančnejše podatke o cenah in količinah dobijo pri zgoraj navedenih podjetjih.

IZ CELJA...

GLEDALIŠKI JUBILEJ TOVARIŠA AVGUSTA SEDEJA

V četrtek 27. marca je bila v Mestnem gledališču premiera Cankarjevih »Hlapcev«. V vlogi Kalandra je nastopil tov. Avgust Sedej, ki je s tem nastopom zabeležil že preko 230 gledaliških nastopov po osvoboditvi. Tovarišica Tilka Svetliška pa opravlja že 20 let šepetalsko službo. Prisotnost obeh poštirtvovalnih gledaliških delavcev je v današnjem gledališču tako očita in pomembna, da si celjsko gledališko občinstvo ob njunem jubileju iz srca rado želi še dolgo vrsto let njunega dosežanega gledališkega elana in vzorne poštirtvovalnosti.

OBČNI ZBOR AFŽ ZA TEREZ JOZEF OV HRI

V ponedeljek je bil v terenski pisarni OF občni zbor organizacije AFŽ za Jozefov hrib. Zborovanje je bilo lepo obiskano in je potekalo v prav živahnem razpoloženju. Sekretarka tovarišica Tončka Ribičeva je podala obširno poročilo o delu, ki so ga izvršile pripravnice AFŽ na terenu od zadnjega občnega zbora. Sodelovale so pri organiziranju novoletne jelke, katere prireditve je bila ena najlepših v območju mesta, v Tednu matere in otroka je bila kulturna prireditev s pogostitvijo otrok pa tudi mater, v kolikor so dopuščala sredstva, bila je proslava praznika žena 8. marca itd. Po poročilu je sledila živahna diskusija. Pri volitvah odbora so bile o odbor izvoljene dosežanje delavke, izpolnili pa se je odbor še z novimi mladimi močmi.

LJUDSKA UNIVERZA

Zadnje predavanje, ki ga je imel na Ljudski univerzi »O vzgoji mladine« prof. Silih iz Maribora, je obiskalo okrog 200 Celjanov. Saj je zanimivo predavanje tudi zaslužio lep obisk. Tako naj bi bili tudi pri bodočih predavanjih, da ne bo imelo Celje pogosta, a malo obiskana predavanja.

ŠE DVA OBČNA ZBORA

V nedeljo je bil v vogelni dvorani Narodnega doma občni zbor celjskega Čebelarstva društva. Na občnem zboru so med drugim razpravljali o delu društva za pospeševanje te važne panoge v našem gospodarstvu. Prejšnji teden je Ribiška zadruga v Celju polagala račun o svojem delu, ki je bilo v zadnjem letu dokaj živahno. Zgradili so ribogojnico in pripravili ribnik za ribe-matere. V načrtu imajo zgraditi še peti ribnik za ameriške postrvi »Ža-

rene« ter nadaljnja dva ribnika za krape, enega v Spodnji Hudinji, drugega pa v Zalogu.

SADJARJI IZ OSTROŽNEGA SO SE POGOVORILI

Odkar je na Ostrožnem nov rajonski odbor OF, se je zanimanje članov Fronte precej razgibalo. Odbor je na svoji zadnji seji pretresal več važnih stvari, kot poživitvev AFŽ sekcije, mladinske sekcije ter o škropljenju sadnega drevja. Tov. Zupan Franc iz po-verjenjstva za kmetijstvo OLO Celje-okolica jim je dne 22. t.m. predaval o škropljenju sadnega drevja. Po predavanju so sadjarji sklenili, da začnejo takoj s škropljenjem, ki naj bi zatrla ameriškega kaparja, ki se je v njihovih sadovnjakih že dokaj razširil.

KAKO DOLGO BO SE JOZEF OV HRI OBDOJEN NA TEMO?

Odkar nam je luna odpovedala svojo razsvetlavo, je naš hrib, posebno pa še Zvezna cesta na Jozefovem hribu, ponoči v popolni temi. Ni čudno, da izrabljajo to okolnost razni temni elementi in z velikim uspehom vdirajo v tamkajšnje dvoranice. Posebno so jim pri sreči zdej iz kure. Ta tema pa je prav posebno nevarna za one stanovalce odnosno stanovalke, ki se vračajo ob poznih večernih urah ali ponoči iz nočnih služb. Pričakujemo zato upravičeno, da bodo v najkrajšem času zopet zasiale v tem predelu prepotrebne električne žarnice.

MALI ROKOMET

Celjani so premagali KRIM iz Ljubljane z visokim rezultatom 39:7

Redko kdaj se vidi tako hitra in učinkovita igra. Z najenostavnejšimi potezami so prihajali Celjani pred gol gostov in pretresli mrežo kar 39 krat. To je sedaj najvišji rezultat, ki so ga dosežali domači igralci proti kakšni tuji ekipi. Kako so igrali gostje, se bo vsakdo vprašal. Igrali so seveda mnogo slabše, vendar pa le niso zaslužili takega poraza. Pred golom so bili zelo slabi strelci saj so imeli dovolj lepih prilik, ki so jih pa zastreljali. Nekaj ostrih strelcev je dobro branil mladi vratar, ki izgleda, da se je kar udomačil v vratih. Seveda se na betonu ne da tako uspešno braniti kakor kje na travi, pa je vendar zadovoljil. Tokrat je nastopil tudi Ursič. Več njegovih ostrih strelcev je obtičalo v mreži, koristno je povezoval napad z obrambo in je bil s Pulutnikom nosilec vseh akcij. Jezernik je dobro igral, vendar se nam zdi, da je malo preveč energičen. Bukovac in Poznik sta bila najuspešnejša strelca v mostvu. Prvi je igral zelo prodorno, se stalno vračal v obrambo, gradil igro in končno večino potoz zaključil z lepimi goli. Poznik je mlad igralec, a vendar se izgleda, da je začel igrati samostojno in tudi koristno za moštvo. Podajal je lepo in točno, mnogo golov pa je zabil sam. Zaključek se je zelo trudil, vendar pa izgleda, da ga malo moti slab vid. Bil je izredno razpoložen in mnogo žog je sam poslal v mrežo. Sodil je dobro in v zadovoljstvo vseh tov. Jezernik.

„Izpec“

KONFEKCIJA CELJE

novost tega tedna

SVILENE BLUZE

1900 din

POLIVINILSKI

PREDPASNIKI

Z VOLANČKI

400 din

Cenjeni potrošniki jih dobijo v naši poslovalnici, trgovska podjetja pa jih naročijo s popustom v podjetju

TOVARNA PERILA

CELJE

Volitive delavskega sveta so v Železarni potekle v najlepšem redu in razpoloženju. Samo trije delavci so tudi na ta dan »vsekali plavega«. Zaposleni so disciplinirano prihajali na volišča, da so volitive ponekod končali že do 7. ure zjutraj, ob 8. uri pa so zaključevali po vseh voliščih. Ob 13.45 so izvolitev novega delavskega sveta svečano proslavili z zborovanjem pred upravnim poslopjem.

U. R.

IZ GOMILSKEGA

Delo v naši gasilski četi je precej oživilo. V preteklem letu smo imeli kulturno prireditev, iz katere čistega dobička smo nabavili razne rekvizite. Za Tolmince smo zbrali okrog 4000 dinarjev. Pripravljamo dve gledališki igri. Ustanavlja se ženska desetica.

*

Naša mladina se pripravlja, da bo nastopila na odru z veseloigro »Zamujeni vlak«. Dobicek igre je namenjen za nabavo novih knjig.

*

Veliko zanimanje vlada za nastop igralske družine »Partizana«, ki bo nastopila v začetku aprila.

IZ PESJEGA PRI VELENJU

Na koncu naše vasi, na Liliškem gričku, je rudarska naselbina. Rudarji, ki hodijo v zgodnjih jutranjih urah, pa tudi zvečer na delo v rudnik ali pa z dela, morajo hoditi po temni cesti, ki je od tajačočega se snega vsa razmočena in blatna. Drogovi s svetilkami ob cesti sicer stojijo, manjkajo pa žarnice. Rudarji, pa tudi ostalo prebivalstvo, prosijo KLO Pesje, da bi uredil cestno razsvetlavo, ki jo že od osvoboditve sem pogrešamo.

IZ DOBJEGA

Preteklo nedeljo je bil v Dobju občni zbor ZB, kjer so izvolili nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen tov. Konrad Vrečko. Temeljito so se pogovorili o delu organizacije v preteklem letu in bodočem delu v letu 1952. Sprejeli so tudi 20 novih članov, tako da šteje sedaj organizacija ZB 92 članov.

*

V zadnjem času mnogo beremo o škodi, ki jo je napravil letošnji sneg po vseh krajih Slovenije in o pomoči prizadetim krajem.

Tudi v Dobju je družini Guček porušil sneg gospodarsko poslopje, ki je bilo v letu 1951 šele izgotovljeno. Škoda znaša nad 200.000 din. Sedaj ta družina ne ve, kako bi si pomagala — vse je zlomljeno, opeka pa razbita.

Potrebno bi bilo, da bi tudi tu mero-dajni uvideli prizadeto škodo in po svoji moči družini pomagali, saj je vendar tudi ta družina mnogo prispevala v času NOB.

Čudno pa je, da KLO Dobje ni upošteval te gmotne škode pri davčni akontaciji, saj jo je znižal samo za 1000 din.

*

V nedeljo 16. marca je KUD Dobje uprizorilo Nušičevo komedijo »Navaden človek«. Igralci so s to igro dosegli svoj namen. Spravili so gledalce v veselje in prisrčen smeh. V bodoče nameravajo gostovati še v Sentvidu in na Prevorju.

Tako se tudi v podeželskih krajih, kakor je Dobje, oživila kulturna dejavnost. Saj smo v kratkem gledali kar štiri kulturne prireditve. Najprej so se nam predstavili igralci iz Jagnjenice, nato Planinci s svojim »Rodoljubom iz Amerike«, nato igralci iz Prevorja z igro »Prisegam«, končno pa še igralci Henine s »Poslednjim možem«.

Prav dobro so odigrali Prevorjani. Slabša je bila prireditev heninskih igralcev, v kateri ni bilo povezanosti med prizori. Saj pa ni čudno, kakor se sami pritožujejo, da jim učiteljica, ki je edina v Henini, bore malo pomaga in da jo morajo za režijo celo prositi.

IZ ŠMARTNEGA V ROŽNI DOLINI

V nedeljo 23. t.m. je gostoval v tukajšnji prosvetni dvorani KUD »Kajuh« iz Dobrne. Pevski zbor je pod taktirko tov. Božiča zapel nekaj umetnih in več slovenskih narodnih. Občinstvo je z navdušenjem sledilo izvajanju moškega, ženskega in mešanega zbora. Zlasti je žel vihar navdušenja Adamičev »Vasovalec«, ki ga je zapel moški zbor, in »Ženka mi v goste gre«, ki ga je s pristno šegavostjo podal mešani zbor. Upamo, da nas bodo Dobrnčani kmalu zopet razveselili s pesmijo in folklornimi plesi, kakor so nam to obljubili ob svojem prihodu ter nam iz dohodka uspele prireditve prispevali primeren znesek za obnovo tukajšnjega gledališkega odra, katere se je naš kulturno prosvetni aktiv lotil s polno paro.

IZ ŠKOFJE VASI

V zadnji številki našega lista smo iz ško-fje vasi objavili v drugem odstavku zadevo pralnice, ki se nahaja v prostorih Marije Čepi. Objavljeno vest popravljamo v toliko, da OLO Celje-okolica ni dal KLO ško-fja vas nalog za premostitev pralnice, postal je KLO ško-fja vas samo dopis, s katerim išče informacije v tej stvari.

IZ VOJNIKA

Drugi moški oddelk v Domu onemoglih v Vojniku se zahvaljuje tov. upravniku Doma za dobro prehrano, ki so je bili deležni oskrbovanci v Domu onemoglih za letošnje pustne dni. Niso torej resnične vesti o slabi postrežbi, ki so se raznašale po Vojniku.

Gibanje prebivalstva v Celju

Od 17. do 24. marca 1952 je bilo rojenih 22 dečkov in 17 deklic.

POROČILI SO SE:

Sodar Brdnik Alojzij in tkalka Falant Pavla, oboja iz Celja; strugar Zebec Stefan in delavka šalej Terezija, oboja iz Celja; stroj. ključavničar Smrečnik Josip in tov. delavka Zelič Ivana, oboja iz Celja; delavec Novak Jožef in nameštenka Bostić Marijeta, oboja iz Celja; komercialist Koren Jožef iz Rog. Slatine in knjigovodkinja Agrež Danijela, iz Celja; admin. manipulant Gluk Jožef iz Slovenj Gradca in trg. poslovodkinja Hüller Angela iz šmartna pri Slovenj Gradcu.

UMRLI SO:

Upokojenka Elis Jera, stara 77 let iz Celja; upokojenec Strašnik Viktor, star 45 let iz Hranstnika; gospodinja Maurer Roza, stara 62 let iz Celja; poštni uslužbenec Mikar Alojz, star 62 let iz Dobovec pri Poljčanah; upokojenec Čretnik Franc, star 88 let iz Celja; posestnik Rezar Anton, star 65 let iz Dramelj; upokojenec Dolničar Janez, star 70 let iz šmarja pri Jelajah in dojenček Strmšek Jožef iz Blagovne pri šentjurju pri Celju.

V CELJSKI OKOLICI

Od 17. do 22. marca 1952 se je rodilo 9 dečkov in 9 deklic.

POROČILI SO SE:

Bornšek Konrad, kmečki sin iz Stranle in Bornšek Katarina, kmetica iz Stranle; Štimulak Francišek, kroj. pomočnik iz Dobrne in Lužar Anica, knjigovodkinja iz Dobrne; Zelič Ljubomir, nameščenec iz Celja in škrabica Anica, nameščenka iz Latkove vasi, KLO Sv. Pavel pri Prebodu.

UMRLI SO:

Kos Marija, kmetica iz Ljubnice KLO Vitanje, stara 69 let; Mlekun Andrej, livarski mojster v pok. iz Nove cerkve, star 70 let; Kač Mihael, upokojenec iz Bukovčlaka, star 61 let; Bokalič Marija, preizkuškarica iz Dobreže, KLO Drensko rebro, stara 80 let; Jančič Jožef iz Hranstja KLO Zusem, star 18 let; Koren Julijana, poljedelka iz Loke pri Zesnu, stara 24 let; Čestnik Franciška, kmečka hči iz Marija Reke, stara 60 let in Oplotnik Franc, preizkuškar iz Matk, star 84 let.

SINDIKALNO MOSTVENO PRVENSTVO

Moštveno tekmovanje šahovskih aktivov celjskih sindikalnih podružnic za leto 1951-52 je končano. Prvo mesto in prehodni pokal OSS si je priborilo I. moštvo Emalirane s 25 in pol točk, sledijo: Cinkarna 23 in pol, Metalurška šola 19 in pol, Emalirana II. in OLO Celje-okolica po 16, Zeleničarji 14 in Bolnica 12 in pol točk. Razdelitev nagrad bo v šahovskem domu v sredo 2. aprila. Ob tej priliki bo tudi moštveni brzoturnir šahovskih aktivov sindikalnih podružnic (vsako moštvo 6 igralcev). Začetek ob 19. uri. Vabljeni vsi šahovski aktivni, tudi oni, ki se moštvenega tekmovanja iz katerega koli vzroka niso mogli udeležiti.

IZ LAŠKEGA

Preteklo sredo se je vršil širši sestanek iniciatorjev za ustanovitev Društva prijateljev mladine v Laškem. Na sestanku so pregledali osnutke pravil in se dokončno pogovorili o ustanovnem občnem zboru, ki se bo vršil prve dni v aprilu.

Prva naloga društva bo ureditev otroškega igrišča in ustanovitev zavetišča za dijake nižje gimnazije, ki se vozijo z vlakom.

Vse kaže, da se bo Društvo prijateljev mladine v Laškem lepo razvilo, saj šteje že sedaj okoli 100 članov.

*

V nedeljo je bila v dvorani Zveze borcev razstava izdelkov izobraževalno gospodinjstva tečajja, ki ga vodi šol. uprav. tov. Mara Span. Razstava je pokazala, da ni bil zastojni trud tovarišic, ki so se poštirtvovalno trudile, da bi dale udeleženkam, ki jih je okoli 30, čim več praktičnega znanja.

*

V nedeljo popoldne je gostovalo v Laškem izobraževalno umetniško društvo »Bratov Ipavcev« iz Sentjurja pri Celju z dramo v treh dejanjih »Sveti plamen«.

IZ ŠTOR

Napredne žene v Štorah so se letos še posebno izkazale. Po izredno dobro organizirani in uspešni proslavi 8. marca so pokazale, da znajo najti primerne

... IN ZALEDDJA

oblike za izobraževanje. Vaški odbor AFŽ Store-desni breg je organiziral gospodinjstki tečaj, ki ga obiskuje dvakrat tedensko 25 tečajnic, in šiviljski ter krojni tečaj, ki ga prav tako dvakrat tedensko redno obiskuje 15 tečajnic. Dobra volja, vztrajnost in iznajdljivost so rodile uspeh, ki bo v pravi obliki prikazan šele ob zaključku obeh tečajev, vendar pa to dokazuje že sedaj, da se da marsikaj doseči tudi v Štorah. Zene, ki imajo smisel in voljo za napredek, so dale vzgled, potrebno bi bilo, da jim sledijo še druge.

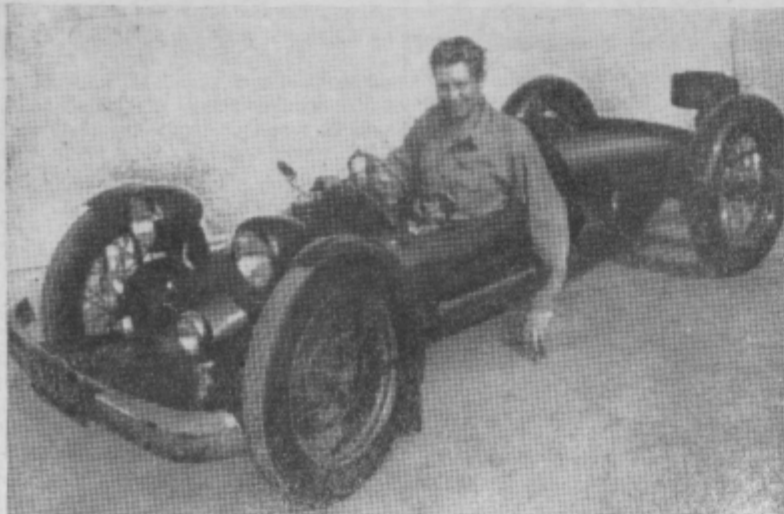
*

Mladina že zbira prispevke za nabavo radio-aparata, ki ga bodo uporabljali v novi mladinski sobi, ki je že lepo urejena in pripravljena za mladinske sestanke in izobraževanje.

Da bi svoje naloge, zadane si na ple-numu 5. marca letos, čim vestneje izvrševali, so napovedali vsem organizacijam v okraju tekmovanje v izobraževanju mladincev in povečanju delovne discipline. Razen tega tekmujejo tudi v štednji z materialom in v odkrivanju notranjih rezerv v podjetju. Posebno točkov tekmovanja pa tvorijo: izven-armadna vzgoja, protiletalska zaščita in strelska družina, kjer naj bi se mladinci čim bolj uveljavili.

*

Čitalnico bo s 1. aprilom otvorilo tudi Sindikalno kulturno-umetniško društvo v Štorah. Tudi korak naprej.

AVTOMOBIL, KATEREGA POGANJA MOTOR MOTOCIKLA. Neki ljubitelj avtomobilov iz Los Angelesa je skonstruiral enosedežni avtomobil, v katerega je vgradil motor motocikla. Voz doseže brzino 96 km na uro in potroši 3,78 litrov bencina na 61 km. Dolžina voza znaša tri metre.

ZELO DOBRODOŠEL IZUM

V Ameriki so iznašli poseben aparat za čiščenje morske vode. Znano je, da so med vojno mnogi piloti bili prisiljeni skočiti s svojim gumijastim čolnom naravnost v morje. Najhujše, kar je zanje bilo, je bilo pomanjkanje vode za

pitje. Nov izum je to stvar ublažil. Iznajdba ni nič drugega kot velika gumijasta žoga. V tej se morska voda pod vplivom sonca spreminja v paro in se nabira v dnu žoge. Dnevno se na ta način distilira okoli dva litra in pol vode, ki v glavnem zadostuje za veliko žejo.

NEDELJSKI SMEH

STALIN

V komisariatu Stalina v Stalinovi ulici, na Stalinovem trgu, blizu Stalinove železniške postaje v mestu Stalin v Bolgarski je izbruhnil požar. Požarna četa »Stalin« je takoj prišla na lice mesta. To je velik uspeh stalinke discipline hidrantov »Stalina«. Samo pod modrim vodstvom Stalinovega genija se je moglo to doseči. Veliki Stalin nam kaže pot od ognja do ognja.

DAREŽLJIVOST

Učitelj pogleda po razredu in opazi Ivančka, da ima levo stran lica nabreklo, kot da je pravkar ugriznil v svojo malico.

— Ivanček, pridi sem in mi daj tisto, kar imaš v ustih.

— Z največjim veseljem, če bi le mogel. Imam namreč zobobol — odgovori darežljivi učenec.

VELIKA KRIVICA

— Zakaj vpiješ tako strašno, Metka?

— Moj brat Janko ima počitnice, jaz pa ne-e, uuul!

— Toda zakaj ti nimaš počitnic?

— Ker še ne hodim v šolo.

JE ŽE GOTOVA

— Zadnjikrat ti pravim, — zakliče mož v ženinno spalnico, — pohiti, saj sva že itak pozna.

— Kako si strašen, zakliče iz spalnice žena, — že celo uro ti pravim, da bom v eni minuti gotova.

FIZKULTURA

Nafta : Kladivar 1:0 (1:0)

Enajstotica Kladivarja je v nedeljo 23. 3. gostovala v Dolnji Lendavi in odigrala svojo drugo najtežjo tekmo s tamošnjimi vrtniki naftnih polj — igralci NK Nafta. Lepo borbeno tekmo je močno kvaril izredno močan veter. Enajstotica sta se sicer trudili, da z nizko igro pridobita na prednosti. Enajstotica Kladivarja je sicer to tekmo izgubila, vendar je pokazala zelo dobro igro, s katero bi lahko brez težave dosegla tudi obraten rezultat, če bi napadalcu znali streljati na gol. Z zelo lepo igro je enajstotica osvajala teren, toda to le do 16-meterskega prostora, kjer je prenehalo vse znanje. V napadu, ki je kriv za nedeljski poraz, ni nobenega, ki bi se znašel in izbral izredne prilike, katere so si s svojo pridno in pošteno igro v polju pridobili. Priloznosti za doseg gola, kakor so jo imeli v nedeljo napadalcu Kladivarja Florenčin, Stanečič, Firm in Podobnik je potreba na vsak način realizirati. To so bile stodoletne prilike, ki bi rezultat popolnoma spremenile. Nastopili so v sledečem razporedu: Klanjšek, Petelinček, Maur, Dobraj, Čater, Pasero, Podobnik, Kopitar, Stanečič, Florenčin in Firm.

Enajstotica Nafta je dala tudi eno svojih boljših iger in je le s slučajnim zgoditkom, ki ni niti bil pravilno dosežen, zmagala in si pridobila nadaljnji dve točki. Prednost je imela le v tem, da so njihovi napadalcii vedeli, da je treba streljati na vrata, če se hoče doseči zgoditek. Imeli so tudi prilike za doseg višjega rezultata, toda nikakor ne takine kot napadalcu Kladivarja. Njihov najboljši mož je bil levi krilec Gerencar II, ki je neumorno razdiral številne napade Kladivarjevih igralcev in uspešno pomagal napadu.

Sodnik tov. Jenko iz Maribora je bil sicer objektivni, napravil pa je veliko napako, ko je priznal nepravilno doseženi zgoditek Te-reka. Sprejedač je tudi očitno namerno roko Grvečarja v kazenskem prostoru, in bi moral dosoditi enajstmetrovko v korist Kladivarja. Drugače pa ni imel težkega dela, ker sta bili moštvi disciplinirani.

RUDAR (Velenje) : KLADIVAR B 5:0 (0:0)

B moštvo Kladivarja je v nedeljo gostovalo v Velenju ter v prijateljski tekmi izgubilo srečanje z visokim rezultatom 5:0. Igralcem Kladivarja se je poznalo, da še nimajo do-

Peter Četina

je zmagal v veleslalomu v skupini mladincev na Uršlju. V nedeljo je bilo v prireditvi športnega društva Fuzinarja iz Guštanja tekmo-vanje v veleslalomu. Pri članih je zmagal Fanelli, dočim se je Uršič, član Smučarskega odseka PD Celje uveljavil na tretje mesto. Peter Četina si je z odlično vožnjo osvojil prvo mesto v skupini mladincev in to pred Kamnikom (Fuzinar) in Skudnikom (Mežica).

Kladivar : Odred

Najzanimivejše srečanje III. kola republiškega prvenstva bo prav gotovo nedeljsko srečanje enajstotice Kladivarja in Odreda. Zaradi prevelikih zahtevkov uprave Odreda do prijateljskih srečanj že dolgo ni prišel in bo to srečanje pravi športni dogodek. Celje in se bo pokazalo, koliko je celjski nogomet napredoval, odnosno so napredovali drugi, predvsem Odred, zastopnik Slovenije v zveznem tekmovalstvu. Da se pojača napad Kladivarja, bo verjetno tehnično vodstvo postavilo starega, a rutiniranega Čoha, da poveže igro dobrih mladih napadalcev. Vstopnice so v predprodaji in naprosimo gledalce, da si jih nabavijo, da ne bo pred vhodi v nedeljo nepotrebnega čakanja, ker se pričakuje rekorden obisk. Predtekmne ne bo, ker igrice se ni sposobno za številnejše prireditve.

FRANCE KLANJŠEK je v prvih dveh krogih zelo dobro branil in bo gotovo tudi v nedeljo napel vse sile, da očuva svoja vrata

Nagradno žrebanje

V VELEBLAGOVNICI

LJUDSKEGA MAGAZINA CELJE

bo od 1. aprila do vključno 30. aprila 1952

Če kupuješ v veleblagovnici, si s tem že vključen v žrebanje, in sicer s svojim potrjenim plačilnim listkom, katerega spodnji del odtrgaš in oddaš v za to postavljen nabiralnik v pritličju, kateri bo vidno označen.

Za to žrebanje je pripravljenih več nagrad in to

po din 20.000, 10.000, 5.000, 2.000 in po din 1.000

Za srečno izžrebani znesek si lahko po želji izberete blaga brezplačno v višini izžrebanega zneska, na podlagi predloženega drugega dela potrjenega plačilnega bloka.

Žrebanje bo vršila posebna komisija sestavljena iz predstavnikov Poverjenišstva trgovine in gostinstva MLO ter iz predstavnikov Fronte, sindikalne organizacije in zastopnikov podjetja 5. maja 1952.

Kupujte v veleblagovnici Ljudskega magazina v Celju

15

Stane Terčak

ŽIVI ZID

Otroci so nas v vasi takoj obkolili. Zvedavo so nas ogledovali. Očke so jim žarele, tipali so naše puške in mitraljeze. Pomerjali so titovke, hoteli so postati partizani. Vsi so hoteli z nami. Martin jim je odgovarjal: »Ne bo dolgo, pa se zopet vrnemo k vam. Ko se bodo odeli gozdovi v prvo brstje, pridemo prav gotovo.« Razlagal jim je o Titu, o naši borbi, o pionirjih. Ure so hitro minevale, posloviti se je bilo treba. Na vseh večnih vratih so stali gospodarji in vsi družinski člani in nam mahali v pozdrav. Vsi so nam želeli srečno pot. Marsikatero dekle je žalostno upiralo oči v stasite partizane, ki so se uvrščali v kolono.

V zgodnjih popoldanskih urah smo se začeli pomikati iz pogorja po ozkih gozdnih poteh proti dolini. Z vrha smo gledali v dolino. Pod nami se je razprostirala ozka soteska. Ob cesti so se na redko vrstile siromašne hišice. Le ob vhodu v sotesko je stala velika, lepa nova stavba. Hitro smo se izvili iz objema gozda. V dobri četrt ure smo prišli do stavbe. Na njenem pročelju se je blestel napis »Volksschule«. Sola v Lokavcu. Hoteli smo obiskati švabskega učitelja, toda pouka danes ni bilo. Peljal je otroke v Rimske Toplice k propagandni kino-predstavi.

Z vso previdnostjo so nadaljevale patrulje predhodnice pot v kotlino, za njem pa ves prvi bataljon Šerčerjeve brigade. Ozka dolinica je bila kot nalašč za zasedo. Na koncu dolinice, na križišču dveh cest, je stala snažno pobeljena hiša. Bila je gostilna. Začudeno so nas pogledali, ko smo vstopili vsi nasmejani in dobre volje, ker smo bili spet v dolini. Niso se mogli nagledati dolgih kolon divizije, ki so se vile po hribovju in soteski. Po cesti, ki vodi iz Rimske Toplice, so pripeljali kakor nalašč voz piva. Fantje so obkolili gostilničarko in ji govorili: »Mati, kar koraženo naprej. Ravno prav ste pripeljali. Danes bo dober dan, vse boste prodali. Niti v klet ne bo treba piva spravljati.«

Vprašujoče nas je ogledovala, še nikoli ni videla partizanov. Kar ni mogla verjeti, da nas je toliko in takih fantov. Pred hišo je prišel štab brigade. Z nami je bil tudi podpolkovnik Luka, narodni heroj. Potegnili so denarnico, nabito polno z nemškimi markami ter odkupili vse pivo, da bi se fantje odžejali po težki, naporni poti.

Ko je gostilničarka videla in se prepričala, da smo res partizani, ji je kar ušlo: »Fantje, če je pa taka stvar, piva ne bodo pili Nemei!«

Podpolkovniku Luki se je široko raztegnil obraz, ko je dejal: »Za Švabe je bilo pivo pripravljeno, ko se vrnejo zmagovalno s hribov, toda spili ga bomo mi, ki smo prišli v dolino prej ko oni.«

Kolona se je vrstila za kolono mimo voza. Vsak borec je dobil politrsko steklenico piva.

V gostilni je bila pisarna Heimatbunda. Ker smo rabili papir in pisarniške potrebščine, smo vzeli vse to s seboj. Od tega dne niso imeli več Lokavčani pisarne Heimatbunda, kakor tudi ne nemške knjižnice, ki naj bi Lokavčane izobrazil v višjo raso in jih prepočila s firerjevimi idejami. Vso to navlako smo pometali v Gračnico.

Prvi bataljon Šerčerjeve brigade je bil določen za zasedo v soteski, po kateri pelje cesta proti Rimske Toplice, dokler divizija ne prekoraci ceste. Komandant Badovinac in politkomisar Martin sta razpodelila bataljon na obeh obronkih nad cesto. V zasedi nas je bilo sto pet mož s štirimi mitraljezi. Fantje so bili dobre volje, kurirji so jim prinesli pivo iz gostilne.

Soteska je bila ozka, komaj je bilo prostora za cesto, ki se je vila tik ob potoku. Na obeh straneh so jo oklepali strmi bregovi, poraščeni z grmovjem in nizkim mahom, ki se je krčevito oklepaj živih skal. Bila je neprijazna, vlažna. Le redko je sijalo sonce vanjo, sence hribov so lezle nanjo in še povečale njeno mračnost.

Iz te soteske se je nemogoče izkopati, če zaživlja mitraljezi po njej. Je pomenljivo poudaril Ivo in pomežiknil z enim očesom proti vhodu, od koder smo pričakovali švabske patrulje.

Ves bataljon je bil na položajih. Borci so zasedli svoja določena mesta. Vsak si je napravil primerno krčijo. S ceste nas ni bilo mogoče opaziti.

Ni minilo niti dobre pol ure, ko smo dobili sporočilo obveščevalnih patrulj, ki so bile poslano po soteski proti Rimske Toplicam, da se sliši po cesti brnenje švabskih avtomobilov in motorjev. Komandant Badovinac je še zadnjič pregledal položaje. Hudomušno je gledal in dejal svojim fantom: »Fantje, danes bomo ples, kakršnega že dolgo nismo doživeli! Dobro se držite, marsikdo izmed vas bo lahko imel švabsko brzostrelko ali celo parabelo. Imeti švabsko brzostrelko, posebno pa še parabelo, zaplenjeno v borbi, je bila posebna čast za vsakega borca.

Prva četa je zasedla položaj desno od Gračnice, druga pa levo pobočje soteske.

Okrog pol štirih popoldne je šlo po vsem bataljonu, raztre senem po obeh pobočjih, rahlo, pritaženo šepetanje. Najbolj iz postavljene naše straže so že videli prve švabske patrulje in se dale dogovorjeni znak. Švabi so se oprezno in počasi pomikali v sotesko, kjer smo jih že prav nestrno pričakovali.

Približno dva kilometra pred sotesko so se švabski avtomobili ustavili. Pot v sotesko so nadaljevali peš. Že smo tudi mi v zasedi videli prvo pomikačo se kolono. Hotela je prekorati sotesko. Njen cilj je bilo križišče pri gostilni in pobočje nad njo. Še nekaj korakov in že smo imeli obkoljeno vso švabsko predhodnico, ki je stila nevarnosti, v katero je zašla. Komandant Badovinac se ni dal znaka za napad. Naslonjen na debelo smreko, je ostro motril kolono skozi daljnogled. Gledal jo je dolgo, ni se je mogel na gledati. Vsi okrog njega smo se s skrbjo spogledovali, bili smo nestrni. Po vsem telesu smo čutili drget. Dogovorjenega znaka ni hotelo biti od nikoder. V tem trenutku smo že tudi popolnoma točno razločili čudno predhodnico, kakršne še svoj živ dan nismo videli. Vročina in mrz sta nas začela spreletavati, postali smo nesigurni, prepadli. Bil je grozen pogled, ki je vsakega borec pretresel do dna duše. V takih pogojih, s tako zahrbtnostjo in podlostjo se ni mogoče boriti!